

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0224U002684

Державний реєстраційний номер: 0121U109048

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-02-2024

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 3

Назва етапу: Філогенетичний аналіз модельних таксономічних груп та розробка нових класифікаційних систем

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 12.2023

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державний природознавчий музей Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534452

Місцезнаходження: вул. Театральна, буд. 18, м. Львів, Львівська обл., 79008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380322356917, 380322728917, 380322742307

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія наук України

Код за ЄДРПОУ: 00019270

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, Київська обл., 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442350981

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 1569.876

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Філогенетичні та антропогенні фактори фауно- та флорогенезу модельних груп біоти України

Назва роботи англійською:

Phylogenetic and anthropogenic factors of fauna and flora genesis of model groups of Ukrainian biota.

Реферат українською:

Основним результатом проведених досліджень була реалізація філогенетичного аналізу модельних груп фауни і флори та формування пропозицій по вдосконаленню їх класифікаційних систем, оскільки важливо забезпечити максимальну відповідність між філогенетичним модусом та класифікаційною структурою досліджуваної групи. Проведено філогенетичний аналіз модельних груп флори та фауни, зокрема вільноживучих ґрунтових нематод ряду Dorylaimida (Enoplia), мікроартропод родини Acerentomidae (Protura), палеогенових й сучасних комах (Anteritorna & Posteritorna: Ephemeroptera) для яких описано нові для науки таксони. На базі аналізу фондових колекцій ДПМ НАНУ описано основні філогенетичні тренди палеозойської іхтіофауни та викопних гастропод родин Purpurinidae, Maturifusidae і Pseudotritoniidae. Встановлено особливості таксономії і просторового розподілу ендемічних судинних рослин в Українських Карпатах, а також описано таксономічну та фенетичну різноманітність антропохорної складової регіональних малакокомплексів України. Для модельних груп мікроартропод (Collembola, Oribatida) встановлено співвідношення філетичних та типологічних аспектів формування таксоценів.

Реферат англійською:

The main result of the conducted research is the implementation of phylogenetic analysis of model groups of fauna and flora and the formation of proposals for improving of their classification systems, since it is important to ensure the maximum correspondence between the phylogenetic mode and the classification structure of the studied group. A phylogenetic analysis of model groups of flora and fauna was carried out, in particular, free-living soil nematodes of the order Dorylaimida (Enoplia), microarthropods of the family Acerentomidae (Protura), Paleogene and modern insects (Anteritorna & Posteritorna: Ephemeroptera), for which new taxa were described. The main phylogenetic trends of the Paleozoic ichthyofauna and fossil gastropods of the families Purpurinidae, Maturifusidae and Pseudotritoniidae are described on the basis of the analysis of the stock collections of the State Museum of Natural History of the National Academy of Sciences. The features of taxonomy and spatial distribution of endemic vascular plants in the Ukrainian Carpathians were studied, and the taxonomic and phenetic diversity of the anthropochoric component of regional malacocomplexes of Ukraine was described. For model groups of microarthropods (Collembola, Oribatida), the ratio of phyletic and typological aspects of the formation of taxocenes was studied.

Індекс УДК: 581.5, 592, 523.4 , УДК 592; 581.5; 523.4

Коди тематичних рубрик: 34.29.35, 34.33.15, 38.27.01

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Сусуловський Андрій Степанович

Науковий ступінь: к. б. н.

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Філогенетичні та антропогенні фактори фауно- та флорогенезу модельних груп біоти України

Назва НТП англійською: Phylogenetic and anthropogenic factors of fauna- and florogenesis of model groups of Ukrainian biota

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Дослідження та розробки у галузі біологічних наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Основним результатом проведених досліджень була реалізація філогенетичного аналізу модельних груп фауни і флори та формування пропозицій по вдосконаленню їх класифікаційних систем, оскільки важливо забезпечити максимальну відповідність між філогенетичним модусом та класифікаційною структурою досліджуваної групи. Проведено філогенетичний аналіз модельних груп флори та фауни, зокрема вільноживучих ґрунтових нематод ряду Dorylaimida (Enoplia), мікроартропод родини Acerentomidae (Protura), палеогенових й сучасних комах (Anteritorna & Posteritorna: Ephemeroptera) для яких описано нові для науки таксони. На базі аналізу фондових колекцій ДПМ НАНУ описано основні філогенетичні тренди палеозойської іхтіофауни та викопних гастропод родин Purpurinidae, Maturifusidae і Pseudotrioniidae. Встановлено особливості таксономії і просторового розподілу ендемічних судинних рослин в Українських Карпатах, а також описано таксономічну та фенетичну різноманітність антропохорної складової регіональних малакокомплексів України. Для модельних груп мікроартропод (Collembola, Oribatida) встановлено співвідношення філетичних та типологічних аспектів формування таксоценів.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

- Dambri B.M., Godunko R.J., Benhadji N. Baetidae (Insecta: Ephemeroptera) of Aurès Mountains (Algeria): A New Species of the Baetis alpinus Species Group, with Notes on Baetis Laech, 1815 Biogeography within Maghreb. *Insects*, 2023, Vol. 14, 899, P. 1-32. <https://doi.org/10.3390/insects14110899>
- Gural-Sverlova N., Gural R. Three introduced *Monacha* (Gastropoda: Hygromiidae) species in and near Lviv with remarks on *M. cartusiana* spreading in Ukraine and its western part. *Folia Malacologica*. 2023. Vol. 31, No. 2. P. 69–82. DOI: <https://doi.org/10.12657/folmal.031.012>
- Gural-Sverlova N., Andrik E. First record of *Hygromia cinctella* (Draparnaud, 1801) (Gastropoda: Hygromiidae) in Ukraine outside Crimea. *Folia Malacologica*. 2023. Vol. 31, No. 2. P. 119–125. DOI: <https://doi.org/10.12657/folmal.031.017>
- Gural-Sverlova N. V., Gural R. I. Two introduced *Cepaea* species (Gastropoda, Helicidae) in Ternopil, Western Ukraine, and specifics of their phenotypic composition. *Zoodyversity*. 2023. Vol. 57, No. 6. P. 507–520. <https://doi.org/10.15407/zoo2023.06.507>
- Ahmadi S, Ghobari H, Shayanmehr M, Mohammadi-Samani K, Kaprus I. Addition to Iranian Springtails fauna and a checklist of the Collembola from Kurdistan province. *Journal of Insect Biodiversity and Systematics*. 2023. Vol. 9 (1). P. 1–16. <https://doi.org/10.52547/jibs.9.1.1>
- Novikov A., Prylutskyi O. Genus *Aconitum* (Ranunculaceae) in the Ukrainian Carpathians and adjacent territories. *Biodiversity Data Journal*. 2023. Vol. 11. Article e98828. <https://doi.org/10.3897/BDJ.11.e98828>
- Novikov A. An annotated nomenclatural checklist of endemic vascular plants distributed in the Ukrainian Carpathians. *Biodiversity Data Journal*. 2023. Vol. 11. Article e103921. <https://doi.org/10.3897/BDJ.11.e103921>
- Novikov A., Mitka J. Nomenclature, history and taxonomic identity of *Aconitum pseudanthora* Błocki (Ranunculaceae). *Adansonia*. 2023. Vol. 23. P. 363–371. <https://doi.org/10.5252/adansonia2023v45a23>
- Turtureanu P.D., Pușcaș M., Podar D., Balázs Z.R., Hurdu B.I., Novikov A., Renaud J., Saillard A., Bec S., Șuteu D., Băcilă I., Choler P. Extent of intraspecific trait variability in ecologically central and marginal populations of a dominant alpine plant across European mountains. *Annals of Botany*. 2023. Vol. 132 (2). P. 335–347. <https://doi.org/10.1093/aob/mcad105>
- Shayanmehr M., Kaprus' I., Yahyapour E., Lafooraki EY., Sepanlou MG. Checklist of Collembola (Hexapoda) from Iran, Part I: Poduromorpha, *Journal of Asia-Pacific Biodiversity*. 2023. Vol. 16 (2). P. 184–196. <https://doi.org/10.1016/j.japb.2023.02.003>
- Chmolewska D., Nobis M., Rożej-Pabijan E., Grześ I. M., Radzikowsky P., Okrutniak M., Celary W., Sternalski J., Shrubovych J., Wasak-Sęk K. Matching the puzzle piece to a new jigsaw: The effect of surrounding environments on plants and invertebrates in the translocated wet meadow. *Science of the Total Environment*. 2023. Vol. 904, 166637. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2023.166637>
- Gural-Sverlova N., Rodych T. First records of introduced slugs of the genus *Limacus* (Gastropoda: Limacidae) in the Lviv region and their present distribution in Ukraine. *Malacologica Bohemoslovaca*. 2023. Vol. 22. P. 4–12. <https://doi.org/10.5817/MaB2023-22-4>
- Halama M., Pencakowski B., Fałtynowicz W., Leski T., Patejuk K., Wilgan R., Kowalewska A., Fałtynowicz H., Piegdoń A., Staniaszek-Kik M., Górski P., Romański M., Picińska-Fałtynowicz J., Kapruś I., Krzysztofiak L. Nowe gatunki grzybów makroskopijnych w biocie Wigierskiego Parku Narodowego. *Steciana*. 2022. Vol. 26 (3). P. 29–35. doi:10.12657/steciana.026.003
- Гураль Р. І., Гураль-Сверлова Н. В. Науковий та освітній потенціал малакологічного фонду Державного природознавчого музею НАН України. *Наук. зап. Держ. природозн. музею. Львів*, 2023. Вип. 39. С. 3–12. <https://doi.org/10.36885/nzdpm.2023.39.3-12>

Гураль–Сверлова Н. В., Гураль Р. І. Нові дані щодо розповсюдження антропохорних видів наземних молюсків на заході України та можливі підходи до їх класифікації. *Наук. зап. Держ. природозн. музею. Львів, 2023. Вип. 39. С. 111–122.* <https://doi.org/10.36885/nzdpm.2023.39.111-122>

Гуштан Г.Г. Таксономічна і екологічна структура таксоценів панцирних кліщів (Acari: Oribatida) мезофітних лук Закарпатської низовини. *Наукові записки Державного природознавчого музею. 2023. Вип. 39. С. 89–98.* <https://doi.org/10.36885/nzdpm.2023.39.89-98>

Гусак О., Капрусь І. Еколого-фауністична характеристика лучно-степових таксоценів колембол Східного Поділля. *Вісник Львівського університету. Серія біологічна. 2023. Випуск 88. С. 69–79.* <http://dx.doi.org/10.30970/vlubs.2023.88.08>

Гусак О., Капрусь І. Вплив агро- та урбаногенної фрагментації природного середовища на структуру таксоценів колембол Східного Поділля. *Наукові записки Державного природознавчого музею. Львів, 2023. Випуск 39. С. 31–42.* <https://doi.org/10.36885/nzdpm.2023.39.31-42>

Капрусь І.Я., Мицак О.Я., Савчак О.Р. Населення колембол болотних екосистем української частини Міжнародного біосферного резервату «Розточчя». *Наукові записки Державного природознавчого музею. Львів, 2023. Випуск 39. С. 43–56.* <https://doi.org/10.36885/nzdpm.2023.39.43-56>

Савчак О.Р., Капрусь І.Я. Едифікаторна роль ліщини в формуванні таксоцену колембол у субконтинентальних дубово-грабових лісах Вігерського парку народового (Польща). *Наукові записки Державного природознавчого музею. Львів, 2022. Вип. 38. С. 11–18.* <https://doi.org/10.36885/nzdpm.2021.38.11-18>

Новіков А.В., Гуштан Г.Г., Гуштан К.В., Кузярін О.Т., Лелека Д.Ю., Начичко В.О., Проць Б.Г., Різун В.Б., Савицька А.Г., Сусуловська С.А., Сусуловський А.С. Окреслення цілей і формату проекту «Оцифрування природничих колекцій, що зазнали ушкодження внаслідок бойових дій і супутніх факторів: розробка протоколів і впровадження на базі Державного природознавчого музею НАН України». *Наукові записки державного природознавчого музею НАН України. 2023. Т. 39. С. 19–30.* <https://doi.org/10.36885/nzdpm.2023.39.19-30>

Novikov A., Sup-Novikova M., Nachychko V., Kuzyarin O. Testing budget photosystems to reach an optimal solution for the herbarium digitization purposes. *Plant Introduction. 2023. Vol. 99–100. P. 36–46.* <https://doi.org/10.46341/PI2023010>

Гуштан Г.Г. Гуштан К.В. Попередні результати вивчення панцирних кліщів (Acari, Oribatida) Ржищівської МОТГ. *Наукові праці Екологічної дослідницької станції «Глибокі Балики», відокремленого підрозділу ГО «Мережа екостанцій України» / під ред. А. Куземко, Ю. Куцоконь, О. Василюка. — Вип. 2. — Чернівці : Друк Арт, 2023. С. 200–224.*

Скоробогатов В.В., Сплодитель А.О., Мойсієнко І.І., Василюк О.В., Романенко М.М., Редінов К.О., Костюшин В.А., Пархоменко В.В., Гуштан Г.Г., Русін М.Ю., Марущак О.Ю., Некрасова О.Д., Сон М.О., Єрофеева М.О., Лавріненко К.В. Поствоєнний розвиток природно-заповідного фонду Миколаївщини. *Чернівці: Друк Арт, 2023. 224 с.*

Bakayeva S., Kaim A. 2023. The first record of a turbinellid gastropod from the Barremian of Bulgaria and its importance for the evolution of Neogastropoda // 22nd Czech – Slovak – Polish Palaeontological Conference (October 17-19, 2023, Ostrava, Czechia). Skupin P. (Ed.). Abstracts. – P. 15-16.

Novikov A. The supporting database of collectors: an important step in the digitization way. *Proceedings of BioDigCon 2023. iDigBio, Florida, USA, 19–20 September 2023. Electronic publication.* https://www.idigbio.org/wiki/index.php/BioDigiCon_2023

Лелека Д. Ю., Гуштан Г. Г. Роль панцирних кліщів (Acari: Oribatida) у колообігу вуглецю природних екосистем. Актуальні проблеми вивчення ентомофауни західного регіону України: збірник тез науково практичної конференції XVII Львівська ентомологічна школа. (Броди, 16–18 червня 2023 р.). Львів: Державний природознавчий музей НАН України. 2023. С. 33–34

- Novikov A. The importance of the collectors' data in the digitization workflow of natural history collections. Proceedings of IV All-Ukrainian scientific-practical internet-conference "Nature history education and science for sustainable development of Ukraine: problems and perspectives". Hlukhiv: National Pedagogical University of Oleksandr Dovzhenko, 19–20 October 2023. P. 108–110
- Bakayeva S., Kaim A. 2023. Wilhelm Friedberg's collections at the State Museum of Natural History in Lviv, Ukraine: for his 150th birth anniversary // Organic world of the Precambrian and Phanerozoic: theoretical and applied aspects of research: Materials of the International Scientific Conference and XLI Session of the Ukrainian Paleontological Society of the NAS of Ukraine (Kyiv, October 11–12, 2023). – P. 14–15
- Bakayeva S., Kaim A. 2023. The patterns of evolution in maturifusid gastropods expressed in juvenile shells: insights from ongoing research // Organic world of the Precambrian and Phanerozoic: theoretical and applied aspects of research: Materials of the International Scientific Conference and XLI Session of the Ukrainian Paleontological Society of the NAS of Ukraine (Kyiv, October 11–12, 2023). – P. 38–40
- Гуштан Г.Г. Панцирні кліщі (Oribatida) мезофітних лук Закарпатської низовини. X З'їзд українського ентомологічного товариства: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 2–6 жовтня 2023 р.). Київ: ГО «Українське ентомологічне товариство». С. 41–42
- Marushchak O.,... Hushtan H., Hushtan K. Materials of the project "Open biodiversity data: serving nature conservation in Ukraine". Version 1.11. Ukrainian Nature Conservation Group (NGO). 2023. Occurrence dataset <https://doi.org/10.15468/95qy47> accessed via GBIF.org on 2023-01-15
- Novikov A. Rare, relict, range-limited, and problematic plant taxa in the Ukrainian Carpathians and adjacent territories from the LWS herbarium. Version 1.1. State Museum of Natural History of the National Academy of Sciences of Ukraine. GBIF occurrence dataset, 2023. <https://doi.org/10.15468/9y2my2>
- Novikov A. Specimens of vascular plants prioritized for the digitization in LWS herbarium. Version 1.2. State Museum of Natural History of the National Academy of Sciences of Ukraine. GBIF occurrence dataset, 2023. <https://doi.org/10.15468/58zxna>

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Яницький Тарас Петрович

к. б. н., 03.00.24

Перелік осіб-виконавців

Бакаєва Софія Геннадіївна

(к. геол. н.)

Войчишин Віктор Казимирович

(к. б. н.)

Годунько Роман Йосипович

(к. б. н.)

Гураль-Сверлова Ніна Вячеславівна

(к. б. н.)

Гураль Роман Іванович

(к. б. н.)

Гуштан Габріел Гаврилович

(к. б. н.)

Капрусь Ігор Ярославович

(д. б. н., 03.00.08)

Новіков Андрій Валерійович

(к. б. н., 03.00.05)

Сусуловський Андрій Степанович

(к. б. н., 03.00.08)

Шрубович Юлія Юхимівна

(к. б. н.)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Сусуловський А. С.

Телефон

+38 (095) 406-10-76

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

